

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindellicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus VI. De Odio, quo Deus in peccatum fertur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45988](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45988)

omnium actionum suarum, & vitam perperam actæ reus, sed etiam non minus actionum, & vitæ Dei hominis rationem redditurus, quibus tam aperte contradixit? Si Philosophi antiqui non fuerunt excusabiles, ut asserit Apostolus, eò quòd in scholâ naturæ instructi vivendo Deum non glorificaverint, quem istiismet naturæ auctorem cognoverant: Ita ut sint excusabiles, quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt: Quam exultationem poterimus adferre nos Christiani, qui in scholâ fidei eruditi, Deum confitentur, qui ut ad vitam nos duceret, factus est via nostra & veritas, cum firmiter illi credere & adherere debuif-

semus, moribus nostris plusquam Barbari illum oppugnâvimus? Charrissimi, si velimus, adhuc respiciendi tempus habemus; nondum formidandi Judicis partes agit, sed Advocati, quare sincerâ confessione peccatorum nostrorum veniam ab ipso postulemus, verâque & seriâ conversione vestigijs illius insistentes doctrinæ ejus nos conformemus; faciamus denique, quidquid nobis possibile est, ut sublimem illum finem consequamur, pro quo Jesus Christus è cælo in terras descendit, ut nobis primò gratiæ, deinde gloriæ vitam daret. *Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant.* Joh. 10. 13.

GNERI
TRISTIANUS

DISCURSUS VI.

De Odio, quo Deus in peccatum fertur.

Boni Regiminis lex est, ut quandoque statera & pondera examinentur, publica que auctoritate approbentur. Valem itaque, ut laudabilis hæc confutendo in utilitatem animæ nostræ introduceretur. Quæ est nostra statera? est ea, quam de rebus habemus, æstimatio. Verùm quoties inter ipsos Christianos hæc fallit? Dicunt bonum malum & malum bonum. Virtus enim non plurius æstimatur, quam tenebræ, despiciturque, è contra peccatum ipsum, quod tamen Inferno

horribilius est, beatum & pulchrum quasi lux ipsa putatur. *Ponunt tenebras lucem, & lucem tenebras.* O perverfa ponderatio, ideoque coram Deo, qui est ipsa veritas, abominabilis! revertimini, igitur, revertimini ad lucem. Bilancem tam falsam examinemus hodie, & Sæcularij, quod fallere nequit, statera conformemus. Immensum Dei Odium, quo peccatum persequitur, perpendamus, discamusque ab illo, quàm justum sit, ut nos detestabile hoc monstrum abominemur. Quare duas hodie veritates exponam, qualitates scilicet divini hujus Odij, ejus

jusque motiva, incipiamus à primâ.

I.

II. Quodsi vobis dicerem, Deum plus esse peccato contrarium, quam album nigro, quam dulce amaro, quam lucem tenebris, sic loquendo videret mihi jocari. Dico Deum tantopere detestari peccatum, ut si ex omnibus mentibus Angelicis una fieret, & si omnes hominum lingue coalescerent in unam solam, illa mens tam perfecta neque intelligere posset, nec lingua illa tam eloquens explicare vel minimam quidem partem maximæ istius contrarietatis, quæ inter Deum & peccatum invenitur. Nilominus, ut aliquid cum fundamento dicam, hisce inherebo verbis, à Sancto Rege Davide nobis transcriptis, ut in ipsis, tanquam mysterio abscondito, campum habeatis supremi hujus Odij conditiones investigandi. In Psalmo igitur quinto nobis indicat, quemadmodum nullum mane elabi permiserit, quo non attentè contrarietatem, inter bonitatem Dei & iniquitatem perpenderit, ideoque intensius rimando agnoverit Odium Dei adversus peccatum, odium esse essentielle. *Mane astabo tibi & videbo, quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.*

Pf. 55.

III. Quid cogitatis, charissimi, esse Deum? Est hostis peccati. Quidquid perfectionis est in hac boni abyssu, totum & è diametro peccato est oppositum, ita ut desineret esse Deus, si minimam omnium peccatorum possibilium partem non odif-

set. Aliæ contrarietates mutabile non sunt ita comparatæ, potius enim se invicem patiuntur, & in uno composito conjunguntur. Calor & frigus, siccitas & humiditas ad formandum mixtum aliquod uniantur, disjunctæ simul permanent, quamvis inter illa sæpius non desint contrarietates. Sed impossibile est, ut Deus & peccatum vel unico momento simul ibi possint, & si unquam intercederet ratio aliqua, Deus non esset Deus, quia non esset suprema illa sanctitas, quam habere deberet, ut sit Deus. *Deus volens iniquitatem tu es.*

IV. Præterea contrarietas, quæ in rebus creatis invenitur, non datur in substantiâ, sed in accidentibus. Hyemale frigus essentiaë boni non est contrarium, sed tantum calori illius naturali, quo vita conservatur; Deus verò propter substantiam suam adversatur peccato, quæ est summum bonum, summa pulchritudo, summa virtus; ideoque non illud liberè, sicut nos, sed necessariò Odio habet, nec unquam illam aversionem interrumpere, aut mitigare potest. Odium peccatum non est illi liberum, sicut amare essentiali suam divinam illi liberum non est. Si hæc veritates Christiani profundè penetrarent, quæ tametsi adèd manifestæ sunt, quomodo esset possibile, ut unquam peccarent? attamen in sinu iniquitatis in dormiscunt, quasi supra præci herbas quiescerent. At ita res se habet. Peccatum etiam quoad hoc simile est serpenti, & quidem valde pestilenti, in-

star aspidis enim veneno suo somnum conciliat. *Sopit quos inficit.*

V. Progrediamur ulterius. Adhuc aliam sublimem Odij qualitatem nobis indicat Psalmista, quã DEUS peccatum averfatur, atque Peccatorem Deo nunquam posse appropinquare, nec in præfentia illius permanere. *Neque habitabit juxta te malignus, neque permanebunt Injusti ante oculos tuos:* quo loquendi modo infinitam illam demonstrat distantiam, quæ est inter Bonitatem divinam & culpam; ita ut non tantum necessãriõ Deus cogatur totã essentia sua odisse peccatum, sed etiam infinitè averfari. Odium, inquit Sanctus Thomas, totum nascitur ab amore, ideoque quantum Deus amat se ipsum, tantum consequenter abominatur omne peccatum, id est infinitè. Hæc est duorum terminorum sibi invicem oppositorum natura, ut quod magis aliquis appropiet uni, tantò magis recedat ab altero. Eodem modo, quod magis navigantes elongantur à nostro polo, tantò propius polum huic nostro contrarium accedunt. Et quomodo est possibile, ut peccatores immant non percillantur horrore, considerantes se coram oculis Dei magis abominabiles esse, quàm araneum, aut facidissimum bubonem? Ita ut satius foret, minasque malum, habere scilicet toxicò gravidum esse, quàm animam unies solo peccato infectam habere. Quando igitur passione excitati, peccatum aliquod committere intenditis, prius sistite perumper, & intra vos dicite: hæc abominatio, *R. P. Segneri S. L. Christ. Instr. Tom. II.*

tio, quam cogito in lucem proferre, *Leff. de est monstrum adeò horrendum, ut pres. div. illi simile non inveniatur in Mundo. l. 13. n. Si Deus doloris alicujus capax esset, hæc mea actio plus mæoris & tristitiæ illi adferret, quàm omnium Sanctorum bona opera simul sumpta gaudij attulerunt.* Et ne puteris novam hæc esse amplificationem: Si ipsamet Dei Mater (quæ dignitate sua omnes in Cælo Sanctos superat) unquam uni soli peccato mortali animo consensisset; Filius ejus illam subitò plusquam serpentem odisset, & si in tali statu exspirasset, quid factum fuisset illa? ipsemet ore proprio ad æternos inferorum ignes cum alijs reprobis eam condemnasset, ne quidem minimã vitæ corporalis ab eadem in Incarnatione accepta, nec educationis & sustentationis habitã ratione. Ita ipsimet diaboli coram Christi Throno comparentes, se indubitanter sentire demonstrarunt (quemadmostum in spicitu vidit S. Brigitta) ita & nobis absque ullã hesitatione credendum est. *Quod si i. 4. c. 7. ta est, Chatissimi, has quæso veritates aliquantisper vobiscum pervolvite, & si deinde adhuc peccare vobis lubet, audeo dicere, peccare tantummodo, per me licet. At quis hæc perpendit? Peccatores omnium internarum passionum tumultibus se opprimi sinunt, ut proprium malum non advertant. Romanis & Carthaginensibus ad Trasimenum confligentibus, horrendis terra conquassabatur motibus; propter armorum tamen strepitum, & animos prælio inten-*

GNERI
TRASIMENUS

tentis ne quidem improvifa hæc ter-
re concussio audiebatur, multò mi-
nùs de eadem evitandâ quemquam
cura angebat.

VI. Deinde semper ulterius ditif-
simas contrarietatis fodinas ingre-
diens Propheta, quas DEUM inter &
hominem videbat, inquit; Deo sem-
per Odio fuisse iniquitatem, & eos
qui eam operantur. *Odisti omnes*

In topic.

qui operantur iniquitatem: atque ita
tertiâ divini hujus Odij conditio-
nem nobis insinuat, quod non so-
lùm est essentielle, non solùm infinitum,
sed etiam æternum. Odium,
ut videtur Alberto Magno, est ita
inveniat, aut, ut melius dicatur, est
aversio inveniata. Verùm cum in
Dei æternitate non sit prius aut po-
sterius, semper æquali Odio Pecca-
tum, & Peccatores DEUS prosequit-
tur, certo tamen loquendi modo
considerate, quælo, quàm magnum
hoc debeat esse Odium, quod totâ æ-
ternitate durabit! Si possibile esset,
ut à principio non tam immensum
fuisset, jam propter tantam duratio-
nem factum esset immensum, non
secus ac instar fluminis, quod si ab æ-
terno exundasset, infinitam jam aqua-
rum eluvionem produxisset. *Odisti*
omnes, qui operantur iniquitatem. Pro-
inde quemadmodum DEUS semper
iniquitatem, & iniqua agentes odit,
sic non minùs semper illam odisse

Habac. 1.

cessat. *Respicere ad iniquitatem non*
13. poterit. Quæ est igitur hæc inimicitia,
quæ pacem nunquam sperare potest?
Quamdiu DEUS erit DEUS, semper e-
rit hostis peccati, & quamdiu sensum

amabit, semper peccatores Odio pro-
sequetur. Quandoque vestrum illi-
quis in principio resistit peccato, &
exempli gratiâ, ad testimonium fal-
sum dandum provocatus, respondet,
se non posse. Verùm si amicus ille,
aut potius, ut melius dicam, nefarius
hostis aureos promittat moentes, di-
catque id non præjudicare officio suo,
omnia verba & passus abundè se re-
muneraturum. Hoc tam exiguum
in spe lucrum instat folij aurei efflu-
um, ut amatum perjurij cataportium facile
deglutiat. Charissimi, Odium vest-
rum non est simile illi, quo DEUS
peccatum prosequitur. Odium vest-
rum inconstans est & variabile, Di-
vinum autem constans est & æter-
num. Si unico etiam levi peccato
plurimas ad Sanctissimam fidem con-
verteretis animas, imò plures, quam
sceleratus Mahumetus pervertit, DEUS
ideo peccatum vestrum odisse non
cessaret, sed in omnem æternitatem
vos tanquam culpabiles puniret
esset.

VII. Pro ultimâ denique hujus
divini Odij qualitate addere possumus,
illud non tantùm DEO esse essentielle
infinitum, æternum, sed etiam uni-
cum. *Odisti omnes qui operantur in-
quitatem.* DEUS omnia peccata,
omnesque peccatores abominatur, ni-
hilque aliud, quàm illos odit. Hic est
Odij divini terminus, extra illud non
est aliud, quod averfatur cor illius.
Nihil odisti eorum que fecisti. Quam-
obrem nunquam DEUS neque dam-
natis, neque diabolis in æternam re-
conciliabitur; quia semper Rei erunt
pecca-

peccati, è contra verò ablato peccato statim cum peccatoribus amicitiam redintegrat; in illis enim præter peccatum nihil aliud averfatur: quemadmodum Venatores elephantem, quamprimum dentem sibi evellit & abjicit, non amplius insequuntur; sic quamprimum peccator cordis deponit malitiam, statim iterum inter amicos Dei recipitur, nec potest illi amplius male velle. Video, inquitur Sancta Catharina Genuefis, video tantum esse Dei cum creaturis rationabilibus conformitatem, ut si diabolus squallidam peccati vestem abjicere potest, illo ipso instanti veni cum amore illi Deus jungeretur. Hic est amicus inter Deum & animam divisionis murus. Hoc est unicam impedimentum. *Iniquitates vestrae diverfent inter vos & Deum verum.* Quòd si plures solis radij in unico solo unirentur puncto, exsili- ret ignis; sed quid si omnes simul in unicam speculum reflecterentur, quinque non ardorem, incendium- que excitarent? Sed ut adhuc me- lius dicam. Si omnia fulmina, quæ nunquam è cælo in terram delapsa sunt, simul juncta jugum montis per- cuterent, quantam putatis cicerent tempestatem & ruinam? Hæc omnia ideo dicta sunt, ut vivacissimè concipiatis, quàm implacabile sit, in pec- catum Dei Odium. Voluntas infinitè perfecta odit culpam, & præter culpam nihil odit aliud. Quis ergo sibi imaginari potest summum illum Odij impetum, quo ad persequen- dam illam moverur? *Nihil odisti eo-*

rum que fecisti. Hoc omnes Sancti considerabant, ideoque etiam ipsam peccati umbram horrebant. Sancta Francisca Romana semel fortuito propè publicæ meretricis domum præter-ibat; cumque recordaretur, ibi quasi in hospitio Dei offensas recipi; tanto afflicta fuit dolore, ut ad simplicem murorum illius aspectum animi passâ fuerit deliquium. Considerate igitur extremam peccatorum ignorantiam, qui hoc peccati monstrum non secus ac catellum Melitensem blanditijs deliniunt. Non immeritò inde collige- re licet, diabolum cum illis idem fa- cilitate, quod corvus cum eadaveribus, qui primò oculos illorum de- vorat. Cæci sunt, quid enim aliud dici potest? *Cæci sunt & Ducei cæco- rum.* *Matth. 18. 14.*

II.

VIII. Sed unde, dicetis mihi, tanta in amabilissimo Dei corde peccati abominatio? Unde? ab ipsomet ip- sius corde, quod est totum amabile, & ipsa amabilitas; id est, quia seipsum infinite, & nos summopere amat, hac de causâ inexplicabiliter etiam odit peccatum, veluti sibi & nobis contra- rium. Utrumque seriò perpenda- mus, ut maledictum hoc mon- strum semper magis execremur, sicque ad alteram veritatem ac- cedamus, quam demonstrare vobis promiseram, suntque post Odij di- vini in peccatum qualitates, motiva, quibus ad id inducitur.

IX. Peccare non est aliud, quàm creaturam gerere se velle, quasi ipsa esset DEUS, & erga Deum ita se

K 2 habet

GNERI
BRISIANUS

habere, quasi ipse creatura esset. Hæc singularitatem examinemus; Hæc enim veritas clavis est, quæ quidquid hodie dicendum superest, reteretur, ut probè assequamini. Primò Creatura peccando se habet tanquam DEUM, hoc quidem modo: Dei omnino proprium est, nemini subiectum esse & independentem, suam sibi ipsi in

S. Th. 1. p. 1. q. 21. ar. 1. ad 2.

operando legem esse. *DEUS sibi ipsi est lex.* Ideoque ipse solus id quod vult, voluntate propriâ velle potest; quia voluntas ipsius est omnium voluntatum regina, & sicut est cellissima & suprema, ita pariter quarumvis aliarum est norma. Quid autem facit temerarius peccator? Audet à divinæ voluntatis vertice hoc tam pulchrum diripere ornamentum, ut eodem propriam coronet frontem, dicendo cum superbo illo Pharaone;

Exod. 5. nescio Dominum, & Israel non dimittam.

Quod est illud dominium; quod imperium? Quæ iustia? Non alium præter me cognosco Dominum, non aliam quàm voluntatem meam cognosco legem; ita mihi placet: *Nescio Dominum.* Et hoc dicendo omnem excutit regulam, seque omni Legislatori anteponebat. An igitur hoc aliud est, quàm sibi ipsi se DEUM constituere? Princeps Diabolorum Beelzebub appellari voluit, prout indicant illa Evangelij verba:

Luc. 11. In Beelzebub principe Daemoniorum eiecit Daemonia.

Beelzebub verò secundum Doctissimorum interpretum doctrinam, idem est ac *Vetusus Deus*: Peccator non ita pridem à nihilo extractus, non audeat se Deum verè an-

tiquum nominare, *Vetusus Deus* sed Robellium omnium Principis insistentis vestigijs, se Deum novum fecit, *Deus recens*, indignans vero Deo suo subiectum esse. *Conspicisti jugum, rapisti vincula mea, dixisti: non serviam.*

X. Sed neque hic incredibilis peccati malignitas sistit: ulterius progreditur. Non illi satis est hominem se gerere ut Deum; sed vult insuper, ut Deus minoris sit affirmationis, quàm homo. Lucifer suo locum modo ostendit, nihil se aliud desiderare, quàm Deum habere imperij socium, Peccatores verò impudentiori superbiâ, Deum quasi servum sibi parere volunt. *Proieci me post corpus tuum.* Imò in obsequio suo etiam illum affligi & defatigari ce-

optant. *Servire me fecisti in peccatis, præbuisi tibi laborem in iniquitatibus tuis:* Et quid mirabili hoc lo-

quendi modo vult significare, nisi quòd peccatori satis non sit ad obsequendum Deum, abuti creaturis, sed etiam Deo ipso abuti? Vult, ut Deus tam graves non sentiat injurias, vult, ut non ulciscatur, nec puniat; verò Deum vult sibi similem esse, amantem iniquitatis, id est, vult minus esse quàm hominem, sicut Deus ipse peccatori exprobrat, ubi dicit: *explicui*

si inique, quòd ego tui similes. Quid amplius? David audito passionum secreto consilio in obscura cordis interiori aula habito, his verbis omnia comprehendit vota, *Non sit Deus iniquus.* Dico, non sit. Sic enim aliqui illa Psalmi verba legunt. *Dixit iniquus*

ent in corde suo : non est Deus : quod idem est , ac si diceret : non ignoro , quod sit Deus , sed vellem non esse : scio dentem illius plenam esse fulminibus , sed vellem esse exarmatam , vellem Deum eriminum meorum esse ignaram ; Nec Vindicem esse posse , sed potius etiam illa amare debere .
Nec sit Deus . Hoc est peccare . An non igitur sancta Maria Magdalena de Pazis iustam vobis causam habuisse videtur , quando morti vicina curam familiarium suarum dixit : ab eo ex hoc Mundo , quæ nunquam capere potui , quomodo homo aded insanire possit , ut Deum peccato mortali offendat ; sed num causam scire vultis ? Magna hac eclipsis semper sit de nocte , adeoque à peccatoribus non observatur . Cæterum , Ecce ! inquit S. Augustinus , quid sit peccatum : *Unum est summum bonum , aliud summum malum , hoc peccatum ; illud , Deus .* Ad hanc loquendi modum nos obstupescimus , quia non nisi deforis peccatum cognoscimus , id est , non nisi per oppositionem , quam habet cum nostra & proximi utilitate . Sed hoc est feri Draconis ovum ex solo putamine cognoscere , quod quantumvis fœdum ac terribum appareat , ne minimam tamen toxicæ latentis partem ostendere potest . Considerate quæso , peccatum totum esse Deo oppositum , cum sit unicum illius summi boni malum . Quare sicut Deus est bonum universalissimum , quod omnia bona eminenter in se continet , id est , modo quodam magis excessivo & electissimo , omniq̃ comparatione

majori omnes perfectiones extra se potius comprehendit , ita peccatum est malum universalissimum , quod eminentet̃ omnia in se mala includit .

XI. Hæc est illa bolis , quæ malorum omnium Oceanum , qui fundo caret , hoc est peccatum , scrutari debemus : perpendite peccatum esse Deum inversum , aut verius , esse quid Deo è diametro oppositum ; unde quanta in Deo est bonitas , pulchritudo & perfectio , tanta in peccato est malitia & fœditas ? Hoc modo immensum venenum , quod hoc malitiæ pelagus in se continet , aliquantulum apprehenditis .

XII. Verum vos bolide nimis brevi utimini , quare mirum non est , vos illud non rectè metiri . Dicitis enim : *quid Deo noceat peccatum meum ? quid mali illi facio ?* Scire oportet , ad injuriam personæ honore dignæ inferendam necessarium non esse , ut ex illa injuria damnum patiatur . Sufficit lædi ipsius Jus , cujus obedientiæ se subditas opponit . Imò in hoc supremi Dominij consistit dignitas , ut præscindendo ab omni nocenti umbra , sine omni utilitatis spe , absque ulla contradictione ejus iusta adimpleantur . *Omnia quæcumque Ps. 134. voluit Dominus , fecit in celo & in terra , 6. in mari & omnibus abyssis .* Huic ergo dignitati , quam propter infinitam nature suæ perfectionem possidet Deus , & ob quam meretur , ut omnes voluntates create , se suæ quocunque tempore promptè subjiciant , huic inquam dignitati omnis peccator se op-

GNERI
CHRISTIANUS

ponit, & in hoc summa cuiuscunque peccati consistit malitia, nolle servire Deo, sed sibi ipsi. Hinc sapientissimè dixit S. Augustinus, bonos uti Mundo, ut cum ipso possint gaudere Deo; malos uti Deo, ut cum Deo possint gaudere Mundo. *Boni utuntur*

de civ. Dei l. 15. c. 9. *Mundo, ut fruantur Deo, mali uti volunt Deo, ut fruantur Mundo.* Vos autem, quia non videtis, quale damnum hac injuriâ adferatis Deo, parvi aestimatis, & intra vos dicitis. *Cui mali quid infero?* Verum quidem est,

Suar. in 3. p. disp. 4. sect. 7. *bona Dei intrinseca ab iniquitate vestra nullum pati damnum, sed nimio tamen damno bona illius extrinseca afficitis. Per peccatum in bonis extrinsecis reverè ladicur divinus honor.* Deus autem tam magnus est Dominus, ut malum quodvis, quo licet extrinsecè afficitur, infinitum sit, & infinitè omnia alia mala superet.

XIII. Verum est, quòd si nunquam eo malitiâ pertingit peccatum, ut propriam Dei lædat essentiam, id ipsum non provenire à peccatore, sed ab ipso met Deo. Stolidus ille Populus, qui integram telorum aubem contra Solem jaculabatur, certè nunquam illum læserit; sed hoc non à voluntate illius, verùm à Solis ipsius altitudine, extra omnem reli jactum sita, provenit. Caterùm si Sol ipsis vicinus & mortalis fuisset, recipendorumque vulnerum capax, quis dubitat, tot furiosorum hominum insultibus non fuisset perimendum? Idem prorsus accidit in nostro casu: Deus propter infinitam essentia suæ immutabilis sublimitatem, in tali perfectionis gradu est

postus, ut nullius nocenti capax sit, sed si capax esset, non est dubitandum, quin peccator illi damnum inferret, imò lethaliter læderet, si perverius voluntatis arcus tam sublimè tela sua vibrare posset. *Malum culpa, quantum est ex se, est privativum boni divini secundum se ipsum, si esset privabile, quemadmodum amor amicitia erga Deum est privativum boni divini secundum se, si esset privabile.* O summa instinctus & inclinationis contrarietas inter amorem, quo afficitur anima erga Deum, & inter peccatum, quo eum offendit! Amor, quo fertur anima in Deum, illis est nature, ut si Deus jam omnia illa bona non possideret, Anima boni voluntate suâ omnia in finem eius funderet; Peccatum contra tantam malitiâ, ut si Deus omnia illa, que possidet bona, perdere posset, omnia illi Peccatum eriperet.

XIV. Hinc est, quòd peccati enormitas à divina Scriptura eo explicatur modo, quasi Deus intrinsecum à quod damnum in se reciperet. In Genesi capite sexto legimus, Deum visâ hominum malitiâ intimo cordis dolore affectum fuisse. *Videmus quòd multa malitia hominum esset in terra, et illius dolore cordis sui intrinsecum est.* Per Isaiam dicitur, à Peccatoribus Deum ad iracundiam provocatum, & Spiritum sanctum afflictum esse. *Et autem ad iracundiam provocaverunt, & afflixerunt Spiritum sanctum quo.* David Psalmo nono inquit: *Excitavit Dominum Peccator.* Et in Oliba habetur, à Peccatore Deum summum bonum illius ad amaritudinem concitatum

tatum, & quasi veneno infectum fuit
14. l. c. Peccat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum. Unde tam acer hic loquendi modus? ut adeo enotmis peccati acerbitas & atrocitas intelligatur, quæ intrinsecum videtur posse adferre damnum, hoc est itam, afflictionem, acerbitatem & dolorem ipsi Deo, ita, ut si Deus cruciatuum aut mortis capax esset, Mors & tormenta ipsius aliud non essent, quam pura peccatoris malitia. Et de facto causa, propter quam Deus neque dolore, neque afflictione ullâ se ipsa afficitur, est illa, quia semper de iniurijs sibi illatis debitas sumit poenas, aut easdem condonat, quod est nobilissimum genus subjiciendi nobis quemcumque, qui afficiendo nos iniurijs Superioris se nobis statuere tentat. Ceteroquin si possibile esset, Deum honoris sui jacturam reparare non posse, neque peccatorum punitione, neque remissione, nullum est dubium, quin summo à Peccato afficeretur dolore, non aliter quam si inimicum suum triumphantem aspicere cogere-
14. l. c. de tate. Quid ergo horribili deest facinorosi, quod Peccator audet contra Deum portare? Solus illi deest effectus, hoc illi deest, quod ad occidendū Christum desinit Herodi, funesti scilicet consilij successus. Alias enim verus fuit Desideratus, sicut omnis perversus est Deidius, qui instar temerarij perduellis capream conjunctionem ad desideratum finem non potest perducere; factum tamen, quidquid potest, neque in ipso nullus est defectus, ut intentum sortiat effectum. Quia in substan-

tia, qui peccat, maximum quod potest, Deo irrogat malum, quod est, illius detrectare obedientiam, maximumque, quod potest illi auferre bonum, hoc est, propriam Animam. *Per actum hominis, inquit S. Thomas, S. Th. 1. Deo nihil potest accrescere, vel deperire; 2. q. 21. sed tamen homo quantum in se est, aliquid subtrahit Deo, vel ei exhibet, cum servat, vel non servat ordinem, quem Deus instituit.*

XV. Hoc ipsum mihi campum aperit, ad alterum secundarium Odij divini contra peccatum motivum procedendi, estque damnum illud, quod Animæ ipsius peccantis infert. Deus tam extremâ amoris plenitudine diligit Animas nostras, ut calamitatibus nostris, quasi suæ essent, affligatur, nostrisque emolumentis, quasi suis delectetur. Ideo in Evangelio sub habitu Pastoris, postquam ovem, id est Animam nostram, aberrantem laboriosâ vitâ suâ quaesivisset, mortisque doloribus invenisset, omnes Angelos ad congratulandum secum invitabat. *Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quam perierat.* Videbatur jure merito debuisset invitari Angelos, ut ipsimet ovi congratularentur, cujus inventio tota in ipsius utilitatem redundabat, ideoque non debuisset dici, *congratulamini mihi, sed congratulamini ovi;* Parum enim mali accedit Pastori, si unius ovis jacturam faciat, ingens verò malum patitur ovis, si Pastoris tutelâ destitatur. Nihilominus hic est ineffabilis charitatis illius excessus, ut omnia commoda nostra, damnataque nostra, sua esse reputet. *Quare ecce!*

GNERI
 Christianus
 13

ecce alteram malitia peccati abyssum, ob quam à corde divino extremo meretur haberi Odio. Damnum illud intrinsecum, quod effectivè ab illo non potest inferri Deo, in nos recidit à Deo, in quantum quis nostrum

*S. Th. 1.
2. q. 43.
ar. 1. ad
1.* arctissimè Deo astringitur. Peccator peccando Deo nihil nocere effectivè potest, inquit S. Thomas, tamen ex parte sua contra Deum agit, in quantum nocumentum infert, vel sibi, vel alteri, quod ad Deum pertinet. Quod damnum, inquit Sanctus, impius Deo inferre nequit immediatè, illud mediatè parat, dùm Anima sua fraudi est: quemadmodum mancipium, dum se ipsum vità privat, in se ipso Domino suo nocet.

*Sur. 5.
Jul.* XVI. Quæ huc usque dixi, celebri explicabo historiâ. Nobilis quidam Belga, cui nomen Bertulfus erat, paulò post decimum seculum, in legitimam sibi Sponsam Sanctam Virginem ex Picardia, Godolevam dictam, petijt, & obtinuit. Si Matrimonia, ut fortunata sunt, inter patres contrahenda sunt, certè hoc non aliud, quam lamentabilem eventum fortire potuit. Sponsa Virgo erat formosa, devota & tota Deo plena, ita, ut inter dotes illius minima fuerit generis nobilitas; contra verò maritus illius tam malè moratus erat, ut vita ipsius familiæ splendori maculam inureret; utpote tam pervertam agebat vitæ rationem, ut feris potius quam hominibus annumerari potuerit. Sufficiat id unum scire, ipso nuptiarum die tantùm illum penituisse, ut ne quidem solemnitati aut convivio interessè voluerit, sed relictam Spon-

sam, quo liberius alienis indulgeret amoribus, servo, sive ut melius dicam scurra tradiderit, ut miseram indignis, quibus liberet modis, divexaret; & quod amplius est, è marito mutatus est in carnificem: eam enim in vita duri panis frustulo modicæque aquæ summa cum afflictione servavit, deinde millenis illam angoribus, licet dissimulatis, abrumperè conatus est. Denique deposita omni verecundia lavâ restè collo ipsius per eundem servum injici iussit, prefocataque in flumen abjici. Auditò tragico hoc casu, quum nunc ex vobis, quid putatis, Patre huius Sanctæ de omnibus huiusmodi injurijs Filiæ suæ à nefario hoc homine illatis intra se dixisse? Imò quod vos diceretis, qui hic estis, si quædam familiarum vestrarum Matrimonio juncta, minimam simillimum cruciatum experiretur partem? Creditisne possibile esse, ut toleraretis? Jam igitur et ipsismet affectibus vestris Iræ & Indignationis, quæ Deus peccatum averfatur, effigiem concipite. Deus peccatori Animam dedit tam nobilem, ut Angelorum cuilibet choro inseri posuisset; tam pulchram, ut ipsamet Dei Filius illius amore capere suerit; tam divitem; ut pro dote suâ Regnum Cælorum obtinuerit. Peccator verò, postquam Animam perperam tractavit, quam abjectissimam equi animam, tradit illam corporis cutem, quod velat vilissimum Mancipium, Domini sui imitans genium, illud eam divexat; in mille obscenitatum fordibus volutat; cibo, id est oratione privat; deaque vitâ nefariâ moce-

tem adfiscit. Et Deus hujus animæ Pater, & quidem dupliciter Pater, Pater in ordine naturali propter creationem; & Pater in ordine supernaturali propter adoptionem, tam atrociter ferat injurias, nec ulciscatur? Quid refert, si in se ipso nullum patitur damnum? Satis est, quod Anima ipsius Filia damno, & quidem aliquando irreparabili afficiatur, cum à peccatore interfectioni data, non in præterfluentem aquam, sed in infinitarum flammarum abyssum præcipitatur. Philomela videns post laborem, quem incubando & alendo pullos suos impendit, à serpente nidum ingrosso omnem illorum exlugi sanguinem, licet per aërem volitans libera sit, à toxico & à crudelium dentium morsibus immunis, gemit tamen, stridet, videturque tam iniusta prolium suarum morte commori, earumque sentire vulnera, quasi sua propria essent. Pater Petrus Faber, summo opere laudatus à S. Francisco de Sales in introductione suâ Spirituali, tam firmiter hanc veritatem menti suæ impresserat, ut diceret, propter hanc causam infernum timeo, quia condemnandus, Deo auferrem Animam meam, quæ tamen ob plures respectus plus ipsa est, quàm mea.

Eccl. 30. Misere Anima tua placens Deo, clamat Ecclesiasticus. Nihilominus si Anima nostræ compati nolumus, quia nostra est, saltem ideo non desinamus illius misereri, quia ad Deum spectat, cui gratius non possumus præstare obsequium, quam si eam salvaverimus. Ad hunc modum videmus Hortulana. R. P. Segneri S. I. Christi. Instr. Tom. II.

nos Principum majorem habere curam hortorum illorum, qui Principum sunt, quàm si sui proprii essent. Si enim illorum proprii essent, quoties zizania crescere sinerent, ut vix non sylvescerent? sed quia ad supremum Dominum spectant, minimas etiam enascentes herbulas inutiles evellunt, & quidquid de nocte repullulavit, quovis mane in arcolis extirpant.

XVII. Ecce immortalis & infiniti hujus odij causam, quò amabilissimum cor Dei peccatum insensissimum hostem suum persequitur, est quæ immensa illa bonitas, quæ se ipsum, & nos quoque amat. Vos putatis, Deum quia bonus est, iniquitates vestras non curare, nec pœna dignas considerare, & quia animas vestras tantopere amavit, ut etiam vitam suam pro illis dederit, ideo facilius lapsuum vestrorum enormitatem tolerare possit. Verùm nimium hallucinamini! Imò quia bonus est, ideo malitiam insensibus odit, magisque persequitur; aliis enim bonus non esset, sicut vos dicitis. Non nemo coram Spartano aliquo vicinæ civitatis Gubernatorem laudabat, dicebatque, esse tam bonum, ut omnibus rei faciliè veniam impertiat. At quomodo, resumit Spartanus, potest esse bonus, si malos non aversetur? *Quis boni Au-Tertul. flor, nisi qui ex-exaltor? Quis mali ex-in Marc. tranens, nisi qui est inimicus? Qui Mut. c. 13.* ficam non intelligit, non curat vocem aliquam in pulcherrimo concentu dissonare; at Phœnax, propter amorem, quo fertur in harmoniam, abs-

L nam

GNERI
CHRISTIANUS

nam illam vocem tolerare non potest, iraque accenditur. Amor igitur Dei erga nos non efficit, ut injurias, quas facimus Animæ nostræ, patienter toleret, sed etiam facit, ut vivacius illas sentiat. Ideo toties in Scriptura legimus Deum esse Zelosum: *Dominus*

Exod 34. Zelotes, nomen ejus. Quia quo magis tam charas sibi diligit Animas, tanto magis averfatur, quidquid utilitati illarum se opponit, damnusque infert.

S. Th. 2. 2. q. 28. art. 4. ad 3. *Dens appellatur Zelotes, inquit S. Dionysius, propter multum amorem, quem habet ad existentia.* Quod si talem erga omnes res creatas Deus habeat Zelum, quanto majorem pro animabus, quas creavit simul & redeinit, habiturus est?

XVIII. Quamobrem Charissimi mei, nolite frivolas querere excusationes ad bilancium vestrarum falsitatem justificandam, sed potius operam adhibete, ut eas fideli ponderi Sanctuarij hucusque monstrato, conformetis. Intra vos ipsos dicitote: quis fallitur, Deus an nos? Deus tantum odit peccatum, quantum se ipsum amat; nos contra plus diligimus peccatum, quam nos ipsos: peccantes enim non attendimus, in quas nos miseras precipitemus. Quis ergo decipitur? Utra harum bilancium est æquissima? *Aut Deus errat, aut Mundus fallitur.* Si verò Deus tanquam sapientia infinita fallere non potest, manifestum est, nos à nobis ipsis falli, tam nocivum toxicum velut aquam puram deglutientes. Incipiamus parumper peccatum, si non eo, quod meretur, saltem Odio majori, quam

huc usque, insectari. *Revertor ad Dominum, & avertere ab injuria tua.* (Quæ est opportuna Ecclesiastici admonitio) *Et nimis odio execrationem.* Pro Regula hoc adimplendi, imitemur divinum illud Odium, de quo huc usq; locuti sumus, & ut ad Deum convertamur, contra pestiferum hoc peccati monstrum incomparabilem animi averfionem concipiamus, qui toti Deo similes reddamur. *Avertete ab injustitia.*

XIX. Plurimi Christianorum magnam in Confessione erga peccata, quas peccando promeriti sunt, averfionem concipiunt; sed non patem culpe, ob quam tam graves penas luere deberent. Hos nolite imitari, sed in hoc animos intendite, ut directo contra peccatum Odio accendimini, illudque tanquam summam proditionem injuriamque, quæ Deo summo Bono infertur, & velut apertum verumque increta illius Majestatis hostem considerate. *Malum culpa opponitur propter bono increta,* inquit S. Thomas, *contrariatur enim impletioni boni.* *Majestatis.* Hoc ipsum Odium contra quodvis peccatum vestrum concipite. *Avertete ab injustitia tua,* non solum, ab injustitia, sed ab injustitia tua. Facile est peccatum in aliis odisse, sed non est tam facile, in se ipso odisse. Si alicui alteri injuriam facitis, parvi facitis, frivolaque excusatione extenuatis, dicentes, id animo læto & fervente factum esse. Sed si alius quispiam eodem animo vos offendat, sitim hominem nefarium appellatis, nec dignum esse, ut inter vivos numeretur.

remur. Hoc est in alijs, non in se ipso
odibile peccatum, estque prorsus idem,
ac duibus uti stateris, unâ pro re-
bus vendendis, alterâ pro emendis,
atque coram DEO abominabi-
lem se reddere. *Abominatio est apud
Dominum pondus & pondus; quare,
averte ab injustitia, & ab injusti-
tia tua.*

XX. Neque vobis sufficiat, ordi-
nariam contra peccati malitiam aver-
sionem concepit. Hæc non sufficit.

Nimis odio execrationem. Tantopere
peccatum odibile oportet (quod hic à
Spiritu sancto execratio vocatur, tam
quia meretur execrationem; quam
quia execrabiles nos reddit) oportet
iniquam tantum odibile, ut nimium vi-
deatur. *Nimis odio.* In veritate,
sicut modus amandi Deum, est, amare
illam sine modo; sic modus averlan-
di peccatum, est averlati, absque
modo & mensurâ. *Nimis odio exe-
crationem.* Hac de causa Odium cor-
dibus vestris est datum, ut hoc mon-
strum Odio insecemur; tunc verò
perfectum est Odium, quando con-
tra peccatum accenditur. *Perfecto*

Odio oderam illos. Nec aliud in pec-
cato quam malitiam illius persequi-
tur.

XXI. Quivis Christianus obli-
gatione officij sui divinam bonitatem
in hoc Odio imitari tenetur, quod
tam justum est, quia pulchra dilectio-

nis partus est, ideoque cuius hoc
Odium inprimis essentialè esse debet.

Qui diligit Dominum, odit te malum.
Est impossibile, ut aliquis verus sit
Christianus, & non amet Deum suum;
ita etiam, qui peccatum non odit, est
rebellis Deo. Hoc non est quædam
devotio, nec consilium, sed est præ-
ceptum rigorosissimum. *Ejndem e. S.Th. 2.
nim rationis est, inquit S. Thomas, quòd 2. q. 34.
velimus bonum alicujus, & quòd Odio ha-
ar. 3. in e,
beamus malum ipsius.*

XXII. Hoc ipsum Odium, quia
non potest æternum esse, quemadmo-
dum est in Deo, in Christiano cum Ba-
ptismo nasci deberet, illique in ætate
tenera instar lactis esse; annis deinde
maturioribus eo velut Duce & Magi-
stro utendum esset. *Serva timorem Eccl. 2. 6,
Domini, & in illo veterasce.*

XXIII. Denique hoc Odium sum-
mum & solum esse debet, non odien-
do aliud quam peccatum, quod so-
lum illud meretur. De S. Joanne
Chryostomo Eudoxiæ Imperatrici di-
ctum fuit, illum non aliud timere ma-
lum, quam peccatum: *Nihil ille præter Metaph.
peccatum timet.* O nos beatos, si idem in vis.

de nobis dici poterit! Certi erimus,
odiendo iniquitatem, Deum imitan-
tes, nos olim visuros, quam justum
fuerit tale Odium, id quod nunquam
perfectè consequi poterimus, do-
nec Deum videri me-
reamur.

GNERI
Christianus